

๑๒

เจ ริ ญ พุ ท ธ า นุ ส ตี

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า

ผู้เป็นพระอรหันต์

ผู้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ พระองค์นั้น

เจริญ พุทธา นุสติ

๑๐๖

การปฏิบัติธรรม และการสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย เป็นหัวใจสำคัญของนักสร้างบารมี ผู้กำลังเดินอยู่บนหนทางแห่งการสร้างความดี ทวนกระแสกิเลส ต่อสู้กับอวิชชาที่มากครอบงำทั้งตัวเรา และชาวโลก ถ้าเราหมั่นปฏิบัติธรรม และสวดสรรเสริญพระรัตนตรัยเป็นประจำ ใจของเราจะสะอาดบริสุทธิ์ กระแสนุญจากอายตณนิพพานจะไหลผ่านใจเราตลอดเวลา เราจะมีกำลังใจเข้มแข็งในการสร้างความดี ทั้งทำด้วยตนเอง และชักชวนผู้อื่นให้มาทำความดี นี่คือสัญลักษณ์แห่งสันติสุขที่กำลังแผ่ขยายไปทั่วโลก

มีบทพระนามคาถานอบน้อมต่อพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า

“นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็นพระอรหันต์ ผู้ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ พระองค์นั้น”

การนอบน้อมพระรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เป็นการนอบน้อมสรรณะอันเกษมสูงสุดของมวลมนุษยชาติ เพราะพระรัตนตรัยเป็นรัตนอันประเสริฐ ล้ำเลิศกว่ารัตนใดในภพทั้ง ๓ ถ้าหากว่าเราสามารถฝึกใจให้หยุดนิ่งแล้วเข้าไปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับท่านได้ เราจะซาบซึ้งและเข้าใจได้แจ่มแจ้งในพระรัตนตรัยที่ไม่มีประมาณ

เจริญพุทธานุสติ

๑๐๗

ปกติเราได้สวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัย เริ่มตั้งแต่
สรรเสริญพุทธรัตนะ คือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรีกะระลึกนึกถึง
พระคุณอันไม่มีประมาณของพระพุทธองค์ นึกถึงพระปัญญาธิคุณ
พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ ที่ไม่มีประมาณ เราก็
อยากจะเป็นผู้ที่มี กาย วาจา ใจ สะอาดบริสุทธิ์ มีสติปัญญา
มีมหากรุณาตามพระองค์ไปด้วย การนอบน้อมต่อพระรัตนตรัย
จึงเป็นการบูชาผู้ควรบูชา ซึ่งเป็นมงคลอันสูงสุด เพราะเมื่อใจ
เราน้อมไปในรัตนะอันเลิศ สรรเสริญสิ่งที่เลิศ ก็จะทำให้เราได้
เข้าถึงฐานะอันเลิศนั้นด้วย

เราได้สวดสรรเสริญพุทธคุณว่า โย โส ภาคะวา อะระหัง
สัมมาสัมพุทธโธ นั้นเป็นการระลึกถึงพระธรรมกายโดยตรง ที่ว่า
โย โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ พระผู้มีพระภาคเจ้า
ผู้เป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ หมายถึงว่า เจ้าชาย-
ลิตหัตตะ ที่พระองค์นั่งเจริญภาวนาปรารภความเพียร เป็นจาคะ-
รังคริยะ คือ แม้เนื้อเลือดจะแห้งเหือดหายไป เหลือแต่หนัง เอ็น
กระดูก ก็ตามที ถ้าไม่บรรลुพระสัมมาสัมโพธิญาณก็ยอมตาย
ทีเดียว ในที่สุดก็เข้าถึงธรรมกายอรหัต ตรัสรู้เป็นพระอรหันต-
สัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ได้ควงไม้พระศรีมหาโพธิ์

ส่วนในภาคปฏิบัติ เราจะต้องทำความรู้จักให้ดีว่าการจะ
นอบน้อมต่อพระพุทธเจ้านั้น ทำอย่างไร ไม่อย่างนั้นเราจะสงั

เจริญพุทธานุสติ

๑๐๘

ไปถึงพระพุทธเจ้าไม่ได้ การจะแล่นไปหาพระพุทธเจ้าที่เรียกว่า ไตรสรณาคมนั้น เราจะต้องรู้จักพระพุทธเจ้าให้เข้าใจถ่องแท้เสีย ก่อน จะแล่นไปหาพระธรรมเจ้าหรือพระสงฆ์เจ้าก็เหมือนกัน ต้องรู้จักทั้งพระธรรม และพระสงฆ์ให้ดีเสียก่อน จะได้เพิ่มพูน ความเลื่อมใสศรัทธาในรัตนะทั้งสามนี้ เพราะว่าการที่จะมีผู้ เข้าใจแก่นแท้ของพระรัตนตรัยได้อย่างแจ่มแจ้ง และลึกซึ้งนั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย หาได้ยากอย่างยิ่ง

***หลวงปู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ** ท่านค้นพบว่า การจะส่ง ใจไปถึงพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ จะต้องมิใช่หยุดนิ่ง จนกระทั่ง เข้าถึงธรรมกาย ซึ่งเป็นกายแห่งการตรัสรู้ธรรม เริ่มตั้งแต่กาย- ธรรมโคตรภู ซึ่งเป็นกายกึ่งกลางระหว่างปุถุชนกับพระอรหันต์ กายธรรมนี้แหละที่เราสวดมนต์ทำวัตรเช้าเย็นว่า โย โส ภาคะวา แต่วลีกกว่านี้ขึ้นไปอีกท่านหมายถึงกายธรรมพระโสดา พระสกิทาคา พระอนาคา พระอรหันต์ นั้นแหละจึงจะเป็น โย โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ เป็นพระอรหันต์ผู้ตรัสรู้แล้วเอง โดยชอบ

ตัวเนื้อหาของพระพุทธเจ้าคือ พระธรรมกายนี้แหละ ส่วนคุณของท่านก็คือ เป็นผู้ห่างไกลแล้วจากกิเลสทั้งหลาย

เจริญพุทธมนต์

๑๐๕

ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ เมื่อถึงธรรมกาย เป็นธรรมกายอย่างนี้แล้ว เนमितกนามเกิดขึ้นพร้อมกันไม่ก่อนไม่หลังกัน คือเมื่อชำระจิตให้บริสุทธิ์จากสังโยชน์เบื้องต่ำเบื้องสูง ตั้งแต่ลักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สิล্পพตปราคาส กามราคะ ปฏิฆะ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ อวิชชา จนกระทั่งหมดสิ้นสังโยชน์เบื้องต่ำเบื้องสูง อันนี้แหละจึงจะมีเนमितกนามว่าเกิดขึ้นมาพร้อมๆ กันกับการบังเกิดขึ้นของพระธรรมกาย คือห่างไกลแล้วจากกิเลสทั้งหลาย มีแต่ใจที่สว่างไสว ใจของท่านเป็นธรรมทั้งหมด กายก็เป็นธรรมทั้งหมด จึงเรียกว่ากายธรรม ชั้นของท่านก็เป็นธรรมทั้งหมด จึงได้เรียกว่า ธรรมชั้น

ธาตุของท่านเป็นธรรมทั้งหมด จึงได้เรียกว่า ธรรมธาตุ เป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้แล้วเองโดยชอบ ที่ว่าตรัสรู้แล้วเองโดยชอบหมายถึงว่า เมื่อพระพุทธเจ้าของเราได้ทรงดำเนินมาถึงกายธรรมพระอรหันต์อย่างนี้ พระองค์ตรัสรู้ขึ้นเอง ไม่มีใครสั่งสอนพอตรัสรู้แล้วเองโดยชอบอย่างนี้ จึงเป็นพระสัมพันธูปพุทธเจ้า

เมื่อเข้าถึงพระพุทธเจ้าหรือกายธรรมอรหันต์ข้างใน คุณของท่านก็บังเกิดขึ้นอีก วิชาจรณสัมปันโน สมบูรณ์ด้วยทั้งวิชา ทั้งจรณะ วิชา ๓ วิชา ๔ อภิญา ๖ ปฏิสัมภิทาญาณ ๔ จรณะ ๑๕ สมบูรณ์ไปหมด ระลึกชาติหนหลังก็ได้ รู้ผลกรรมของสรรพสัตว์ทั้งหลาย รู้การเวียนว่ายตายเกิดของสรรพสัตว์

เจริญพุทธานุสติ

๑๑๐

ทั้งหลายได้ หรือทำอ้าวะให้ลั่นก็ได้ มีหูทิพย์ ตาทิพย์ ระลึกชาติได้
รู้วาระจิต มีมโนมยิทธิ อิทธิวิธิ แสดงฤทธิ์ แสดงเดชได้ทั้งหมด
สมบูรณ์ทั้งวิชาและจรณะ

สุคโต เป็นคุณนามต่อไปอีก คือ เสด็จไปดี เป็นสิริมงคล
ทุกที่ๆ ท่านเสด็จไป ถ้าว่าไปในแนวปฏิบัติแล้ว คำว่าเสด็จไป
ดีแล้วก็คือเข้ากลางหยุดนิ่ง ถูกล้วนก็เห็นดวงศีล หยุดเข้าไปใน
กลางดวงศีล เห็นดวงสมาธิ หยุดเข้าไปในกลางดวงสมาธิ
เห็นดวงปัญญา เข้าไปอย่างนั้นไปตามลำดับ ถึงดวงวิมุตติ
ดวงวิมุตติญาณทัสสนะของทุกๆ กาย กระทั่งเข้าถึงกายธรรม
อย่างนั้นจึงจะเป็นสุคโต เมื่อถึงอย่างนี้แล้วคำว่า โลกวิทู ก็
เกิดขึ้น เพราะธรรมกายนั้นมีรู้มีญาณ รู้แจ้งตั้งแต่กายยาวาวา
หนาคืบกว้างศอก จนกระทั่งอากาศโลก ชั้นธโลก สัตว์โลก
หรือนิพพาน ภพสาม โลกันต์ทะลุหมด ไม่มีอะไรกำบังอีกต่อไป

นอกจากนี้ ยังได้ชื่อว่าเป็นสารถิ ผู้ฝึกบรูษสตรียิ่งกว่า
ผู้ฝึกคนอื่น เพราะว่า เมื่อเข้าถึงธรรมกายมีรู้มีญาณ ท่านระลึก
ชาติหนหลังได้ รู้วาระจิตเหล่าเวไนยสัตว์ได้ รู้อนุสัยกิเลสที่นอน
เนื่องอยู่ในจิตของคนนั้น พระองค์ทรงชี้หนทางให้ได้ จนกระทั่ง
ฝึกเหล่าบรูษสตรี้ให้เป็นพระอริยสาวกในพระพุทธศาสนาได้
เมื่อเข้าถึงอย่างนี้แล้วก็ได้ชื่อว่า สตถา เทวมนุสฺसानํ คือ เป็น

เจริญพุทธานุสติ

๑๑๑

ครูของเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย เมื่อหยุดนิ่งถึงกายธรรมแล้ว คำว่า พุทโธ คือเบิกบาน จิตก็จะเบิกบานพร้อม เพราะว่าไม่มี อาสวกิเลสเข้ามาครอบงำดวงจิตให้เศร้าหมองได้อีกต่อไป

กระทั่งกายเนื้อของท่านก็ผ่อนคลายเป็นฉัพพรรณรังสี จิตใจท่านก็เบิกบานแจ่มชื่น เพราะว่าใจของท่านเป็นพระธรรมกายไปหมดล้วนๆ แล้ว เมื่อท่านเข้าถึงอย่างนี้ ก็ได้ชื่อว่า ภาควา เป็นผู้มิใช่คน พระองค์เป็นผู้มิใช่คนที่สุดเหนือกว่ามนุษย์ เหนือกว่า เทวดา พรหม อรูปพรหมทั้งหมด เพราะว่าโชคของพระองค์ คือ ได้เข้าถึงอริยทรัพย์ ได้เข้าถึงหนทางที่จะพ้นทุกข์ทั้งหลาย แล้วยังได้ชื่อว่าเป็นผู้จำแนกแจกจ่ายธรรมะที่พระองค์ได้ตรัสรู้ขึ้นไปยังสรรพสัตว์ทั้งหลายได้ นี่เป็นคุณนามของพระพุทธเจ้า

ส่วนตัวเนื้อแท้ของพระพุทธเจ้าก็คือ พระองค์เข้าไปเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับพระธรรมกายเกิดดอกบัวตูม ใสเป็นแก้ว ถ้ารู้จักอย่างนี้จะได้ชื่อว่าเราเจริญพุทธานุสติ คือเอาสติของเรา ระลึกรู้ถึงพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ เมื่อสติของเราตรึกรู้ถึง พระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์อย่างนี้จิตก็จะว่างเปล่าจากนิวรณ์ทั้งห้า จะว่างจากกิเลสทั้งหลาย คือ โลภะ โทสะ โมหะ ไม่สามารถที่จะมาครอบงำดวงจิตของเราได้ เมื่อไม่สามารถครอบงำดวงจิตของเราได้ ไม่ช้าเราก็จะเข้าถึงธรรมกาย เป็นพระอริยสาวก

เจริญพทุธานุสติ

๑๑๒

องค์หนึ่งในบรรดาพระพุทธรูปศาสนา

เพราะฉะนั้น เวลาที่เราสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัย เมื่อไตรภวระลึกนึกถึงพระพุทธรูปเจ้า ให้เอาใจมาหยุดไว้ตรงกลาง ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ของเราทุกคนนี้แหละ วาจาเราก็ เปล่งเสียงอันเป็นสิริมงคลให้มนุษย์ และเทวดาได้ฟัง พร้อมกับ น้อมนำใจกลับมาหยุดนิ่งไว้ที่ศูนย์กลางกาย ส่งใจเข้าไปในกลาง เรื่อยไป ลึกวันหนึ่งเราเองก็จะเข้าถึงพระธรรมกาย ดังนั้น ให้ทุกท่านหมั่นหาโอกาสมาสวดมนต์ และนั่งสมาธิฝึกใจให้หยุดนิ่ง และไปช่วยกันสถาปนากันบ้านกัลยาณมิตรให้มากๆ ครอบครั้ว สังคม ประเทศชาติ จะได้มีความสงบสุขร่มเย็น ปัญหาอาเสพติด อบายมุขต่างๆ จะได้หมดไป สันติสุขที่แท้จริงจะแผ่ขยายไป ทั่วโลก เราจะได้ทันเห็นโลกแก้วในอุดมคติของมวลมนุษยชาติกัน

